

DIGITÁLNÍ PARTICIPACE

jak vybrat vhodný nástroj pro vaši obec

SMYSL TÉTO PŘÍRUČKY JE, ABYSTE SI DOKÁZALI:

... vybrat si vhodný elektronický nástroj pro zapojení veřejnosti do rozhodování ve vašem městě.

... uvědomit si že elektronické nástroje participaci občanů usnadní, ale nenahradí tradiční nástroje.

... stanovit předem přesněji jaký je účel participace, když začínáte zvažovat, jak budete s občany v dané věci komunikovat.

PROČ ZASE DALŠÍ PŘÍRUČKA?

Cítíme, že digitalizace je trend. I v oblasti participace občanů je k dispozici celá řada nástrojů, která ji usnadňuje. Díky nim můžeme snáze poznat jejich potřeby, zeptat se na jejich názory, postoje či priority nebo rovnou vytvořit prostor, ve kterém budou ochotní diskutovat ne-li dokonce spolupracovat na nějakém společném úkolu.

Příručku jsme původně zamýšleli jako popis konkrétního elektronického nástroje. Z naší rešerše však vyplynulo, že takových nástrojů je celá řada. Rozhodli jsme se proto příručku napsat raději jako krátkého průvodce rozhodováním o tom, zda se mi do nějakého nástroje vlastně vyplatí investovat čas a peníze.

Ve společnosti Agora CE využíváme různé digitální nástroje jako doplněk těch fyzických setkávání řadu let. Zejména během průzkumů a anket to byla vždy naprosto nezbytná pomůcka. Byla to radost, když jsme mohli začít využívat on-line nástroje pro pocitové mapování, překvapení, že setkání se mohou vcelku úspěšně odehrávat také virtuálně a nyní jsme ve stádiu očekávání, zda někdo dokáže někde smysluplně vše skloubit a uchopit jako celek.

JAK SI VYBRAT?

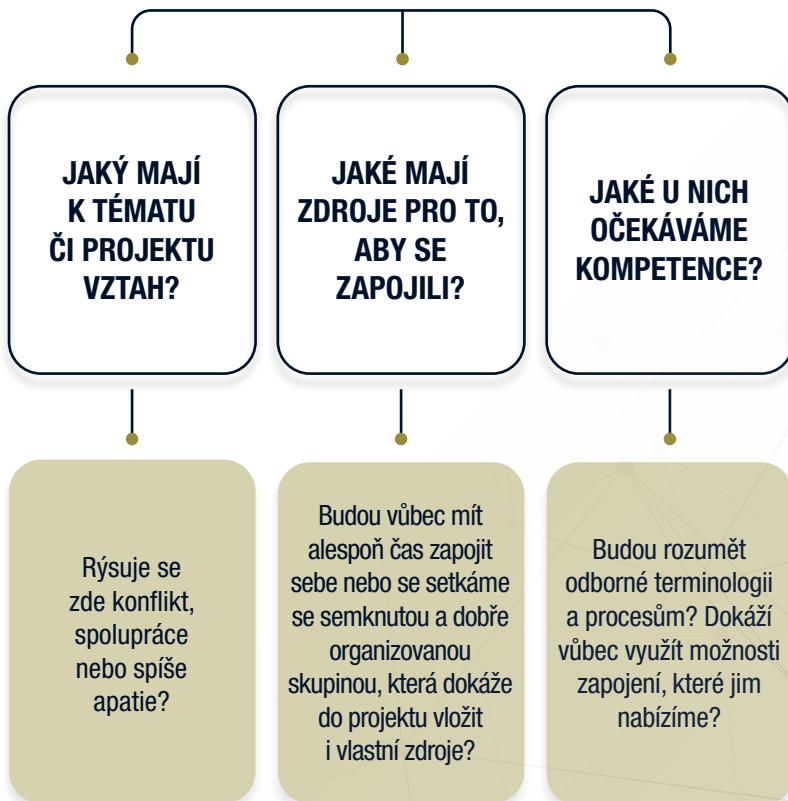
Připravujete koncepční studii pro výstavbu v nějakém území, nebo chcete „jen“ dát lidem možnost aby přišli s vlastními nápady kde je co potřeba? Hned na začátku si ujasněte, co od participace v daném případě čekáte! Nejlepší bude, pokud budete mít už zpracovaný **plán participace**. Budete tedy vědět odpovědi na základní otázky. Příručky jak si dobře zpracovat plán participace doporučujeme dvě:

- Metodika participace, kterou jsme vytvořili v rámci projektu PAKT – najdete na **www.agorace.cz**
- Manuál participace, který vytvořil IPR Praha – najdete na **www.iprpraha.cz**

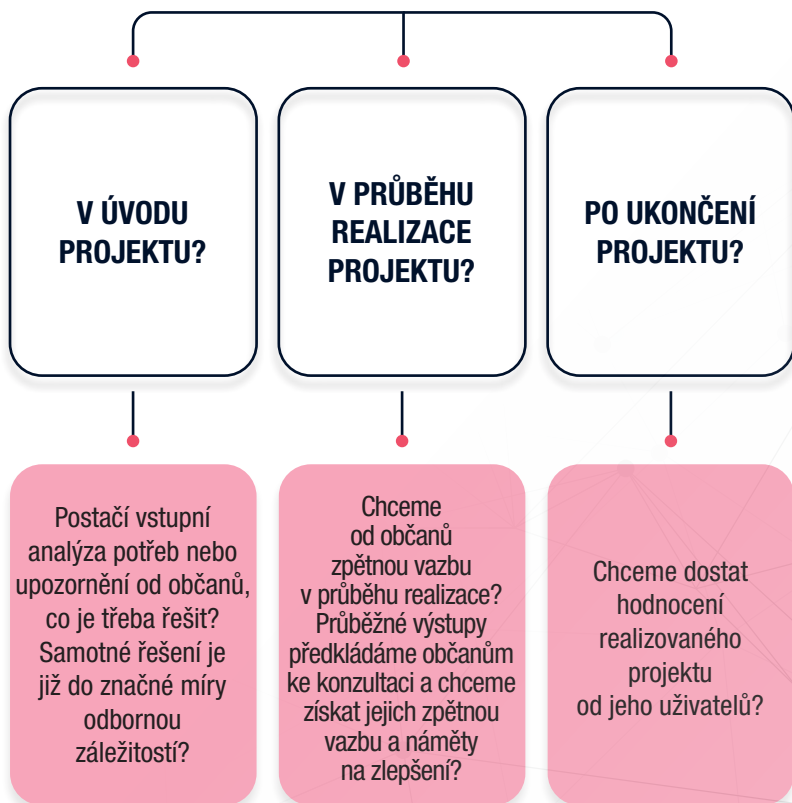
V obou najdete podobné informace. Důležité je, abyste věděli na začátek odpovědi na tyto otázky:

- 1. KDO JE NAŠÍ CÍLOVOU SKUPINOU, T.J. KDO JSOU UŽIVATELÉ VÝSTUPŮ PROJEKTU?**
- 2. KDY POTŘEBUJEME VÝSTUPY A VÝSLEDKY ZAPOJENÍ?**
- 3. JAK MÁ VÝSTUP ČI VÝSLEDEK ZAPOJENÍ VYPADAT?**
- 4. KDO ZPRACUJE A VYUŽÍJE VÝSTUPY ZAPOJENÍ?**

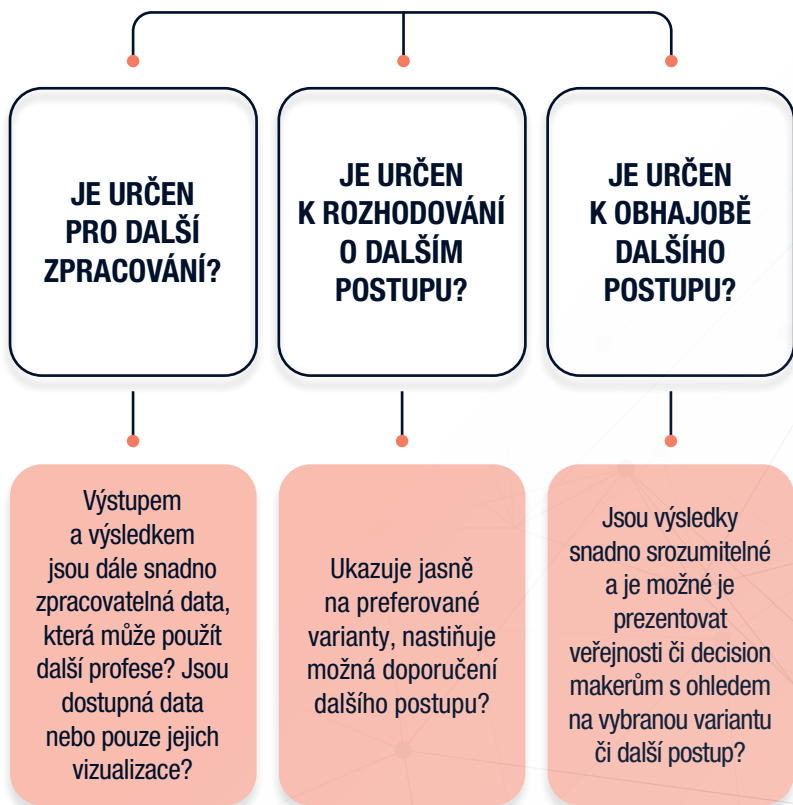
1. KDO JE NAŠÍ CÍLOVOU SKUPINOU, T.J. KDO JSOU UŽIVATELÉ VÝSTUPŮ PROJEKTU?

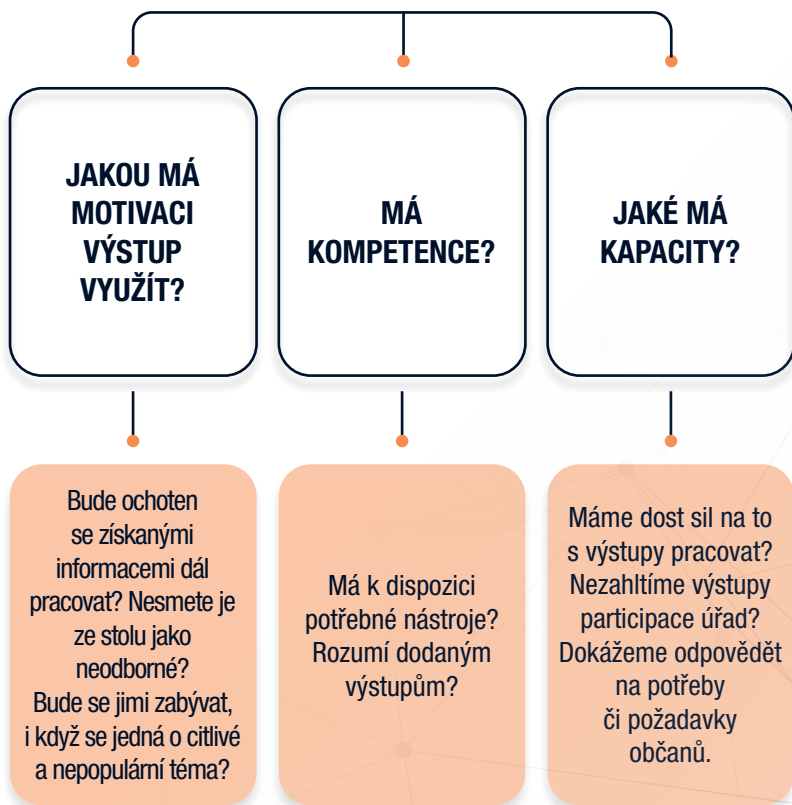
2. KDY POTŘEBUJEME VÝSTUPY A VÝSLEDKY ZAPOJENÍ?

3. JAK MÁ VÝSTUP ČI VÝSLEDEK ZAPOJENÍ VYPADAT?

4. KDO ZPRACUJE A VYUŽÍJE VÝSTUPY ZAPOJENÍ?

Nyní bychom měli mít dobře popsanou situaci pro zapojení veřejnosti a zbývá se rozhodnout, jaké techniky a nástroje pro to zvolit. Než se ale rozhodneme pro nějaký nástroj, který chceme v dané situaci využít, musíme definovat,

JAKÝ JE ÚČEL PRO ZAPOJENÍ OBČANŮ DO DANÉHO PROJEKTU ČI TÉMATU?

NECHAT OBČANY O NĚČEM ROZHODNOUT?

Chceme nechat občany rozhodnout. Například prostřednictvím hlasování o konkrétních návrzích či projektech, jak je tomu u participativního rozpočtu.

SPOLUPRACOVAT S OBČANY NA URČITÉM ŘEŠENÍ?

Chceme občanům dát možnost využít jejich vlastní expertizu a zdroje, hlavně čas. Nejčastěji v rámci pracovních skupin nebo komisí.

NECHAT OBČANY GENEROVAT VLASTNÍ ŘEŠENÍ?

Občané mohou přicházet s nápady na nová a lepší řešení. Například prostřednictvím zásobníků projektů nebo již zmíněného participativního rozpočtu.

UMOŽNIT VEŘEJNOU DISKUZI NAD PROJEKTEM ČI TÉMATEM?

Vytvořit prostor, kde občané mohou sdílet své názory a společně se snažit domluvit na určitém řešení či rozhodnutí. Typicky jako moderovaná veřejná diskuze.

ZÍSKAT NÁZOR OBČANŮ NA URČITÉ TÉMA?

Získat od občanů zpětnou vazbu ke konkrétním otázkám, poznat jejich potřeby a postoje. Typicky jako názorové šetření či dotazování.

UMOŽNIT OBČANŮM DEFINOVAT PROBLÉMY V DANÉM TÉMATU?

Občané sami přicházejí s tím, co jim v daném tématu vadí, od možnosti nahlásit určitý problém danému úředníkovi k jednoduché anketě na dané téma.

INFORMOVAT OBČANY?

Imožnit občanům vytvořit si informovaný názor, případně je na upozornit na možnosti jak dále se mohou do projektu či tématu zapojit.

CO JE ÚČELEM PRO ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PROJEKTU/TÉMATU?

INFORMOVAT OBČANY

OFFLINE

- tiskoviny
- výstavy
- infocentra
- úřední desky
- tiskové konference

DIGITÁLNÍ ŘEŠENÍ

- živé vysílání - stream
- záznamy
- webové prezentace
- rozesílače (e-mailové, SMS)
- on-line besedy a přednášky

PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

SMS a e-mailové rozesílače

- Hlášení rozhlasu
- V obraze
- Cityvizor
- Mobilní rozhlas

Živé vysílání - stream a záznamy

- Facebook
- YouTube
- Cityvizor
- Mobilní rozhlas

Webové prezentace

- solidpixels.cz
- wordpress.com
- sites.google.com

on-line besedy a přednášky

- Zoom
- Google Meet

Prezentace v rámci on-line videohovoru

- prezi.com
- slides.google.com

CO JE ÚČELEM PRO ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PROJEKTU/TÉMATU?

**UMOŽNIT OBČANŮM
DEFINOVAT PROBLÉMY
V DANÉM TÉMATU**

OFFLINE

- rozhovory
- setkání s občany
- otevřená telefonní linka
- schránky důvěry
- petice

DIGITÁLNÍ ŘEŠENÍ

- vkládání textových
či obrázkových
příspěvků do map

PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

- Dej Tip
- Zlepší své město
- Hlášení rozhlasu
- V Obraze
- Změňte to
- Chodci sobě
- Vymoly
- Czmoudil
- Mobilní rozhlas
- Poctive mapy.cz
- Mapotic

CO JE ÚČELEM PRO ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PROJEKTU/TÉMATU?

**ZÍSKAT
NÁZOR OBČANŮ
NA URČITÉ TÉMA**

OFFLINE

- dotazování
- focus groups
- interaktivní výstavy či procházky
- neformální setkání (káva se starostkou atp.)
- panel, občanská porota

DIGITÁLNÍ ŘEŠENÍ

- dotazování a získávání zpětné vazby k tématu

PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

- Pochivé mapy
- Pin City
- Participace 21
- digitalniagora.cz
- Mobilní rozhlas
- Google Forms
- Facebook
- Online setkání na zoomu, použití Miro.com

CO JE ÚČELEM PRO ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PROJEKTU/TÉMATU?

UMOŽNIT VEŘEJNOU DISKUZI NAD PROJEKTEM/TÉMATEM

OFFLINE

- moderovaná veřejná setkání
- veřejná projednání

DIGITÁLNÍ ŘEŠENÍ

- diskuzní fóra
- diskuze k vybraným příspěvkům
- prioritizace diskuzních témat dle zájmu

PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

diskuzní fóra

- forumzdarma.cz
- discourse.org (rozhraní v EN)

diskuze k vybraným příspěvkům

- Pin City
- participativní rozpočet od Inqool
- digitalniagora.cz
- participativni-rozpocet.cz

prioritizace diskuzních témat dle zájmu

- your priorities
- kialo.com (rozhraní v EN)
- Facebook

CO JE ÚČELEM PRO ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PROJEKTU/TÉMATU?

↓

**NECHAT OBČANY
GENEROVAT
VLASTNÍ ŘEŠENÍ**

OFFLINE

- granty
- zásobníky projektů

DIGITÁLNÍ ŘEŠENÍ

- vkládání vlastních projektů/návrhů a jejich vizualizace

PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

vkládání vlastních projektů/návrhů a jejich vizualizace

- Mobilní rozhlas
- Pin City
- participativní rozpočet a grantys od Inqool
- Participace 21
- participativni-rozpocet.cz

vkládání vlastních projektů/návrhů a jejich vizualizace

- Your Priorities
- DemocraciaOS

CO JE ÚČELEM PRO ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PROJEKTU/TÉMATU?

**SPOLUPRACOVAT
S OBČANY
NA URČITÉM
ŘEŠENÍ**

OFFLINE

- pracovní skupiny
- komise
- komunitní plánování
- osadní výbory

DIGITÁLNÍ ŘEŠENÍ

- on-line sdílení a práce na specifické části tématu, projektu

PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

on-line sdílení a práce na specifické části tématu, projektu

- google docs
- notion (rozhraní v EN)
- miro (rozhraní v EN)
- konveio (rozhraní v EN)
- adhoracy+ (rozhraní v EN)

CO JE ÚČELEM PRO ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PROJEKTU/TÉMATU?

**NECHAT OBČANY
ROZHODNOUT**

OFFLINE

- volby
- referenda

DIGITÁLNÍ ŘEŠENÍ

- udělování hlasů,
řazení priorit

PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

- Mobilní rozhlas
- Pin City
- participativní rozpočet od Inqool
- participativni-rozpocet.cz
- digitalniagora.cz
- Google Forms
- Open Active Voting (rozhraní v EN)

publikace byla vytvořena díky finanční podpoře EHP a Norských fondů

